

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VII.21.327/2017/16.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Tibold Ágnes előadó bíró

. Osztovits András bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. D. Magyar László ügyvéd

Az alperesek: IV. rendű V. rendű

VI. rendű

VII. rendű

IX. rendű

X. rendű

XI. rendű

Az alperesek képviselői: IV. rendűért: Dr. Szatmári Sándor ügyvéd
V. rendűért:

VII. rendűért: Dr. Szenté Csilla ügyvéd . Csécsy Róbert ügyvéd

IX. és X. rendűért: Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai
Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Szikla Gergely ügyvé) és

Dr. Tömör Gábor ügyvéd IX. és

XI. rendűért: Dr. Juhász György ügyvéd

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Győri
Ítéltőtábla Pf.IV.20.200/2016/14/I. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Kecskeméti
Törvényszék 9.P.20.938/2016/23. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a IV. rendű alperesnek 350.000 (háromszázötvenezer) Ft, a IX. és X. rendű alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 350.000 (háromszázötvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá az államnak - felhívásra - 2.940.000 (kétfmillió-kilencszáznegyvenezer) Ft le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A per korábbi I. rendű alperese és M G által alapított felperes 1994-től R néven, jellegzetes csomagolással forgalmazta az általa gyártott szörpöt.
- [2] A felperes tagjainak üzleti kapcsolata 1999-ben megromlott. A volt I. rendű alperes házastársa 1999. június 27-én a felperessel azonos tevékenység végzésére megalapította a volt III. rendű alperesi társaságot.
- [3] A szörpgyártáshoz szükséges, a felperes tulajdonát képező egyes vagyontárgyakat - köztük a jellegzetes palackforma gyártásához szükséges eszközt - a volt I. rendű alperes, látszólag a IX. rendű alperes köztes tulajdonszerzésével, vele együttműködve 1999. szeptember 29-én a volt III. rendű alperes birtokába adta.
- [4] A felperes keresete alapján a Bács-Kiskun Megyei Bíróság a 9.G.40.049/2007/75. számú - a Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.145/2010/5. számú ítéletével jogerőre emelkedett - ítéletével kötelezte jelen per volt III. rendű alperesét a fenti ingóságok felperes részére történő kiadására. A jogerős ítéletben foglaltak szerint a felperes és jelen per IX. rendű alperese, valamint a IX. rendű alperes és a volt III. rendű alperes között az ingóságok átruházása tárgyában nem jött létre szerződés.
- [5] A volt VIII. rendű alperes 1993-ban kezdeményezte az R márkanév védjegyként történő lajstromozását. Felszámolásának 1994. január 20-i elrendelését követően, 1994. október 24-ére keltezett szerződéssel az R márkanév használatát átengedte a IX. rendű alperesnek, egyben feljogosította arra, hogy a nevében azt harmadik személy részére átruházza.
- [6] A IX. rendű alperes az 1999. szeptember 28-i keltű szerződéssel az időközben lajstromozott R szóvédjegy ideiglenes, 1999. december 31-én lejáró használatát engedélyezte a volt III. rendű alperes részére (a továbbiakban: védjegy használati szerződés), majd a szóvédjegyet az 1999. december 30-i keltű adásvételi szerződéssel a volt III. rendű alperesre átruházta (a továbbiakban: védjegy átruházási szerződés). A Magyar Szabadalmi Hivatal 2000. március 28-án tudomásul vette, hogy a védjegy jogosultja jogutódlás következtében a volt III. rendű alperes. A volt III. rendű alperes 1999 októberétől 2000. márciusig R-t, ekkortól 2008 februárjáig R terméknev alatt gyártotta és forgalmazta a szörpöket.
- [7] A felperes keresete alapján indult perben a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a 2010. december 15. napján kelt Pfv.IV.21.513/2010/8. számú ítéletében megállapította a jelen per volt VIII. rendű alperese és a IX. rendű alperes közötti, 1994. október 24-i keltezésű szerződés azon rendelkezésének érvénytelenségét, amelyben a volt VIII. rendű alperes a IX. rendű alperest a védjegy átruházására feljogosította. A IX. rendű és a volt III. rendű alperesek közötti védjegy használati szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetet elutasította, a védjegy átruházási szerződés érvénytelenségét megállapító jogerős

ítéleti rendelkezést hatályában fenntartotta. Határozata indokolásában többek között rögzítette, az 1994. október 24-i keltű szerződésnek az a rendelkezése, amellyel a jelen per volt VIII. rendű alperese megbízta a IX. rendű alperest a védjegy értékesítésével, valamint az annak alapján megkötött védjegy átruházási szerződés a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 48. § (2) bekezdésének a nyilvános értékesítési kötelezettségre vonatkozó rendelkezésébe ütközik, ezért a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 200. § (2) bekezdése alapján semmis. A jogszabályba ütközésre tekintettel a per eldöntése szempontjából annak nem volt jogi relevanciája, hogy a támadott szerződések színleltek voltak-e, a színleltséget a visszadátumozásuk - valóságuk esetén - sem alapozná meg.

[8] A Fővárosi Bíróság 3.P.22.761/2007/13. számú - a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.184/2009/5. számú részítéletével helybenhagyott - részítéletében megállapította, hogy jelen per volt III. rendű alperese 1999. július 27-től 2000. március 14-ig terjedő időszakban azzal, hogy cégneve vezérszavaként az R-ta megjelölést használta, illetőleg azzal, hogy 1999. október elejétől 2000. február végéig az R-t megjelölésű árucímkét használta, jellegbitorlást követett el.

[9] A Magyar Szabadalmi Hivatal a jelen per volt III. rendű alperesének 1999. december 16-i elsőbbségi időponttal bejegyzett színes térbeli védjegyét (palack) törölte. A határozata megváltoztatása iránti kérelmet a bíróságok mindkét fokon elutasították. A Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.288/2010/4. számú jogerős végzésének indokolása értelmében jelen per volt III. rendű alperese olyan jellegzetes megjelölésre kérte a védjegyoltalmat, amelyet a felperes lajstromozás nélkül korábbtól fogva belföldön ténylegesen használt, és amely megjelölés a felpereshez kötődően jellegzetes.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[10] A Kúria jelen perben hozott Gfv.VII.30.119/2015/9. számú felülvizsgálati végzésével elrendelt új másodfokú eljárásban a Győri Ítéltábla a Pf.IV.20.207/2015/9/I. számú, az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletét hatályon kívül helyező végzése alapján lefolytatott megismételt eljárásban a felperes módosított keresetét a P.20.987/2008/59. számú és 209. sorszámú beadványaira utalással az alábbiak szerint tartotta fenn.

[11] Figyelemmel arra, hogy peren kívüli megállapodásukra tekintettel a volt I-III. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetétől elállt, és a bíróság a pert vonatkozásukban jogerősen megszüntette, az 1999. október vége és 2000. január 6. közötti időszakban a jellegzetes palackforma és a R-t név használatával a felperes bevételkiesésében jelentkező kára (800.000 Ft) és kamatai megfizetésére kizárólag a IX. rendű alperes kötelezését kérte, kártérítés jogcímén. A 2000. január 6-tól 2008. február vége

közötti időszakban a felperes bevételkieséséből származó, leszállított keresete szerinti (28.600.000 Ft) kára megtérítésére egyetemlegesen kérte kötelezni a IV-XI. rendű alpereseket. (A VIII. rendű alperes vonatkozásában jogutód nélküli megszűnésére tekintettel az eljárás félbeszakadt.)

- [12] Felperes előadta, a fenti időszakokban a bevételkiesésből eredő kárát az okozta, hogy a volt I-III. rendű alperesek a felperes termékeire megtévesztésig hasonlító termék gyártásával és forgalmazásával, azaz jellegbitorlással, illetve a felperes versenyképességét sértő, csökkentő és a meglévő üzleti kapcsolatainak felbontására törekvő, illetve azt eredményező magatartást tanúsítottak.
- [13] A IX. rendű alperes a jogsértést azzal követte el, hogy a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 2. §-ába ütköző módon a volt I. és II. rendű alperesekkel együttműködve közreműködött abban, hogy a felperes tulajdonát képező, a szörpgyártáshoz szükséges vagyontárgyak egy részét a volt III. rendű alperes jogtalanul megszerezze. A Tpv. 6. §-ába foglaltakat megsértve pedig segítséget nyújtott a volt I. rendű alperesnek, hogy a felperes egyedi palackfúvó szerszámával gyártott palackban hozza forgalomba a termékét, és ezzel lehetőséget adott ahhoz, hogy a volt III. rendű alperes a jogtalanul megszerzett anyagi javak és a látszólagos jogosultságok adta lehetőséggel visszaélve gyártsa és forgalmazza a jellegbitorló termékeket.
- [14] A IV-XI. rendű alperesek jogsértő magatartását abban jelölte meg, hogy együttműködve közreműködtek abban, hogy a volt III. rendű alperes egy visszadátumozott és érvénytelen szerződésrendszerrel (azaz az 1994. október 24-ére dátumozott szerződéssel, a védjegy használati és átruházási szerződéssel) megszerezze az R szóvédjegyet abból a célból, hogy felhasználhassa a saját terméke gyártására és forgalmazására, és ezen felbátorodva a volt I-III. rendű alperesek a jogsértő magatartásukat egészen 2008. február végéig folytassák.
- [15] Az alperesek elsődlegesen elévülésre hivatkozással, másodlagosan a jogalapot és az összecszerűséget is vitatva változatlanul a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

- [16] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [17] Határozata indokolásában rögzítette, az ítélőtábla a hatályon kívül helyező végzésében egyetértett az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítélete indokolásában tett azon megállapítással, miszerint a IV. és IX. rendű alperesek a volt VIII. rendű alperessel akarategységben fejtették ki tevékenységüket annak érdekében, hogy a Cstv.-ben előírt nyilvános értékesítés megkerülésével a volt III. rendű alperes számára utólagosan létesítsenek a védjegyhasználattal kapcsolatos jogviszonyt 1994 októberére visszamenőleg. Ahhoz, hogy

a volt III. rendű alperes a védjegyet megvásárolhassa, szükséges volt a további alperesek közreműködése.

- [18] Az elsőfokú bíróság a 2007. december 13. napján a 2000. január 6. és 2008. február vége közötti időszakra vonatkozóan a Tpv-t.-re alapítottan előterjesztett keresetkiegészítést a Tpv-t. 88. § (1) bekezdése alapján elkésettnek találta, azonban azt az rPtk. 339. § (1) bekezdése alapján elbíráltta, mivel a keresetkiterjesztését a felperes az öt éves általános elévülési időn belül terjesztette elő.
- [19] Az elsőfokú bíróság rögzítette, az ítélet tábla hatályon kívül helyező végzése értelmében a jogellenesség mellett a kártérítési felelősség további konjunktív feltételeit kellett vizsgálnia. Erre tekintettel a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 141. § (2) és (6) bekezdésére, illetve 8. § (4) bekezdésére figyelmeztetéssel felhívta a felperest, hogy határozza meg kizárólag a IV. és IX. rendű alperesek 2000. január hónapban akarategységben kifejtett magatartásával okozati összefüggésben előállt kár mértékét, figyelemmel arra, hogy a felperes a kártérítési keresete ténybeli alapjául a volt III. rendű alperes jellegbitorló magatartását jelölte meg. A felperes a felhívásban foglaltaknak nem tett eleget, mert álláspontja szerint a felperest ért kár nem bontható meg akként, hogy abból mennyi következett be kizárólag a IV. és IX. rendű alperesek magatartásának eredményeként.
- [20] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint felperesi tényállítás hiányában az alperesi jogellenes magatartás és a felperesnél előállt kár közötti okozati összefüggésre nem lehetett következtetni. Ezen alperesek jogellenes magatartása a védjegy átruházásra irányuló érvénytelen szerződésrendszerben nyilvánult meg. A védjegy használati szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetet a bíróság jogerősen elutasította, annak érvényessége jelen perben nem vizsgálható. E szerződés pedig megteremtette a lehetőséget a volt III. rendű alperes számára ahhoz, hogy e szerződés tényleges keltének 2000. január 6-i időpontjától kezdve az R márkanévet a termékein felhasználhassa. E magatartása nem áll okozati összefüggésben sem a védjegy használat időbeli hatályának visszamenőleges kiterjesztésével, sem a jogellenes védjegy átruházással. Amennyiben azt a volt III. rendű alperes visszaélészerűen, a Tpv-t. 6. §-ába ütköző módon tette, illetve a terméke olyan jellegzetes külsővel rendelkezett, amelyről a felperes termékét szokták felismerni, e magatartásáért ő tartozik helytállással. Mindezért az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak azt a felperesi álláspontot, hogy a bevételkiesésben megnyilvánuló károsodásához valamennyi jelenlegi, valamint a permegszüntetéssel érintett volt I-III. rendű alperesek akarategységben megvalósított, összehangolt magatartása vezetett.
- [21] Az elsőfokú bíróság megállapította, a felperes maga sem hivatkozott arra, hogy a IV. és IX. rendű alperes jellegbitorlást követett

volna el. Maga is azt adta elő, hogy ezen alperesek a jellegbitorlás megvalósítását segítették elő a szóvédjegy megszerzésével kapcsolatosan. Az elsőfokú bíróság rögzítette, versenytársi minőség hiányában ezen alperesek a Tpv. 6. §-ába ütköző jogsértést el sem követhettek. Amennyiben a közvetlen károkozó magatartás jogellenessége megállapításának feltételei nem állnak fenn, mert a felperes a III. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetétől elállt, úgy nem állapítható meg az azt „segítő” IV. és IX. rendű alperesek kártérítési felelőssége sem a közös károkozás szabályai szerint. Mindezt az V., VI., VII. és X. és XI. rendű alperesekkel szemben előterjesztett kereset sem lehet e jogcímek alapján megalapozott, még abban az esetben sem, ha a védjegy átruházással összefüggő érvénytelen szerződésrendszer létrehozásában való közreműködésükre kétséget kizáró módon lehetett volna következtetni.

- [22] Az elsőfokú bíróság a IX. rendű alperessel szemben a Tpv. 6. §-ára hivatkozással azon az alapon előterjesztett kártérítési igényt, hogy segítséget nyújtott a volt I. rendű alperesnek ahhoz, hogy a felperesre jellemző egyedi palackban és címkével hozza forgalomba saját termékét, arra tekintettel utasította el, hogy az ezen magatartás Tpv. 86. § (2) bekezdés a) pontja szerinti megállapítására irányuló keresetet a 172. sorszámú rész- és közbenső ítéletében jogerősen elutasította, és a felperes által megjelölt károkozási időponttól számítottan az öt éves általános elévülési idő is eltelt. Ettől függetlenül e kereseti kérelmet érdemben sem találta megalapozottnak egyrészt azért, mert a IX. rendű alperes a jellegbitorlást nem valósíthatta meg, mert a felperesnek nem volt versenytársa, másrészt azért, mert a Kúria Gfv.X.30.290/2010/4. számú ítélete értelmében az ingóságok tekintetében nem jöttek létre szerződések, így azok nyilvánvalóan jóerkölcbe, vagy jogszabályba ütközése sem volt megállapítható, mert nem létező szerződések érvénytelensége fel sem merülhet. Jogellenesség hiányában az okozati összefüggés vizsgálata szükségtelen volt.
- [23] A felperes fellebbezése, valamint a IX. és X. rendű alperesek csatlakozó fellebbezése alapján eljáró ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A tényállás részbeni kiegészítése mellett az elsőfokú bíróság érdemi döntésével - részben eltérő indokok alapján - egyetértett.
- [24] Megalapozatlannak találta az elsőfokú ítélet rPp. 252. § (1) bekezdésére hivatkozással kért hatályon kívül helyezésére irányuló felperesi fellebbezési kérelmet. Rögzítette, a bíró kizárását megtagadó végzés elleni panasz érdemben nem volt elbírálható, mert a sérelmezett végzést a bíróság a megelőző eljárásban hozta meg, és a felperes azt a rész- és közbenső ítélet elleni fellebbezésében nem támadta. Mindemellett rögzítette, a kizárás okaként felhozott indokok az elsőfokú ítélet eljárásjogi megalapozottságának vizsgálata során, nem pedig a bíró elfogultságára alapított kizárási indítvány körében értékelendők.

- [25] Az ítéletábra megállapította, az alaptalan elévülési kifogásra tekintettel valamennyi kereseti kérelem érdemi elbírálásának volt helye. Egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletében írtakkal, miszerint a felperes nem bizonyított, de nem is jelölt meg olyan kárt, amely kizárólag és kifejezetten a Cstv. 48. § (2) bekezdése megsértésével okozati összefüggésben állt volna.
- [26] Rögzítette, a felperes keresetében a IV-XI. rendű alperesek kártérítési felelősségének alapját a volt III. rendű alperes jellegbitorlást elősegítő, azaz nem közvetlenül versenyjogi tényállást megvalósító magatartásukban jelölte meg. Ezt felperes álláspontja szerint az alperesek kétféle módon valósították meg. Egyrészt a szörpgyártáshoz szükséges, és a felperes tulajdonát képező ingóságok egy részének, köztük a flakonszerszámnak a IX. rendű alperes közreműködésével a volt III. rendű alperes birtokába kerülésében, amelynek eredményeként a volt III. rendű alperes hosszú ideig fenn tudta tartani azt a látszatot, mintha az ingóságokon tulajdont szerzett volna. Másrészt a szóvédjegy tulajdonjogának a volt III. rendű alperes általi megszerzésére irányuló szerződésrendszerben való segédkezésben, amellyel a volt III. rendű alperes a védjegy tulajdonjogának látszatát fenntartva huzamos ideig tudta folytatni a jellegbitorló magatartását.
- [27] A másodfokú bíróság a szóvédjeggyel összefüggésben kifejtette, a jellegbitorlás körébe vonható kereseti tényállások kizárólag a speciális jogszabály, a Tpv. rendelkezései alapján bírálhatók el. Amennyiben bármely okból a Tpv. alapján az nem minősíthető jogellenesnek, úgy az ezen magatartással okozati összefüggésben bekövetkezett bevételkiesés mint kártérítési igény sem érvényesíthető az rPtk. 339. § (1) bekezdése alapján. Annak, aki elkülönülő magatartásával csak elősegítette, lehetővé tette, hogy másvalaki a kárt közvetlenül előidéző magatartást megvalósítsa, csak akkor állhat fenn kártérítési felelőssége, ha a közvetlen károkozó magatartása jogellenes volt. A volt III. rendű alperes tekintetében azonban a jogsértés megállapítására nem került sor, a felperes ez irányú keresettől való elállása miatt. Ezért nincs helye a további alperesek kártérítésre kötelezésének.
- [28] A másodfokú bíróság az ingóságok vonatkozásában rámutatott, a Magyar Szabadalmi Hivatal védjegytörlést elrendelő határozata és az ennek felülvizsgálata tárgyában született jogerős bírósági határozat (Fővárosi Bíróság 3.Pk.25.258/2008/11., Fővárosi Ítéletábra 8.Pkf.25.288/2010/4. számú végzés) állapította meg, hogy jelen per volt III. rendű alperese a térbeli védjegyként lajstromozott jellegzetes palack használatával jellegbitorló magatartást valósított meg a felperessel szemben. A perben az sem volt vitás, hogy ezt a palackformát a volt III. rendű alperes 2008 februárjáig alkalmazta. A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, a IX. rendű alperes jogellenes magatartást tanúsított, amikor az ingók tulajdonjogának megszerzésére irányuló szándékot színlelt. Érdemben vizsgálta ezért az ingóságok a volt III. rendű alperes által történő megszerzése körében azt, hogy a IX. rendű alperes ennek

során tanúsított magatartása megalapozza-e a kártérítési felelősségét.

- [29] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli esetben nem a IX. rendű alperes magatartásával hozható okozati összefüggésbe az, hogy a flakonszerszám a volt III. rendű alperes birtokába került. A Szegedi Ítéletábla ítéletéből megállapítható, hogy az eszköz közvetlenül a volt I. rendű alperes birtokából került a volt III. rendű alpereshez, aki annak felhasználásával megkezdhetette a kifogásolt termék gyártását, így az nem a IX. rendű alperes színlelt szerződési akaratával áll okozati összefüggésben.
- [30] A másodfokú bíróság nem látta megállapíthatónak a közvetlen okozati összefüggést a IX. rendű alperes magatartása és a felperes által e körben hivatkozott azon körülmény között sem, hogy ezen iratok birtokában a volt III. rendű alperes huzamosabb ideig olyan látszatot tudott fenntartani, mintha a perbeli eszközök az ő tulajdonát képeznék. Megállapította, nem nyert bizonyítást, hogy a IX. rendű alperes magatartása nélkül nem valósulhatott volna meg a jogsértő termékgyártás hosszú ideig való folytatása. Nem igazolható az sem, hogy a jogsértéssel szembeni felperesi intézkedések, az azzal kapcsolatosan kezdeményezett eljárások elhúzódása az ingók átruházása tárgyában színlelt szerződések jogszerű tulajdonszerzés látszatát keltő és fenntartó hatásával lenne összefüggésbe hozható. Az okozati összefüggés hiányát erősíti, hogy a felperesi igényérvényesítést a képviselő személyének cégjogi rendezetlensége nehezítette, továbbá hogy a volt III. rendű alperes még a IX. rendű alperes sérelmezett magatartásának 2010-ben történt jogerős megállapítását megelőzően, 2008 februárjában felhagyott a jellegbitorló magatartásával.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [31] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, és az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az elsőfokú ítéletre is kiterjedően a hatályon kívül helyezését, és közbenső ítélettel annak megállapítását kérte, hogy a volt III. rendű alperes R-t, majd R elnevezésű termékek gyártásával és forgalmazásával összefüggésben felmerült bevételkiesésből eredő káráért az alpereseket kártérítési felelősség terheli. Állította a jogerős ítélet sérti az rPtk. 4., 5., 339., 344., 355. §-ait, a Cstv. 48. § (2) bekezdését, a Tpv. 2., 6. §-át, 86. § (2) bekezdés a) és e) pontjait, az rPp. 3., 163., 206., 213., 215., 221., 239., valamint 252-253. §-ait.
- [32] A felperes hangsúlyozta, a 2010. augusztus 31-i beadványában pontosított végleges kereseti kérelmében megjelölt magatartásokkal a IV-XI. rendű alperesek egyrészt fizikai értelemben biztosították a jellegbitorló termék gyártásának és forgalmazásának a megkezdését, másrészt annak jogi védelmet biztosítottak, a szóvédjegy és a csomagolási (palack) védjegy megszerzéséhez

szükséges okiratok elkészítésével. E védjegyek nélkül a III. rendű alperes nem tudta, nem merete volna a jellegbitorló magatartását hosszú ideig folytatni.

- [33] A felperes álláspontja szerint több eljárási okból jogszabálysértő a jogerős ítélet. Előadta, a bíró kizárását megtagadó végzéssel kapcsolatos, az ítélet ellen benyújtott fellebbezésében előadott panaszát az ítéletátlának érdemben kellett volna vizsgálania, mert az ügy érdemében hozott döntésnek a korábbi rész- és közbenső ítéletek hatályon kívül helyezése következtében a fellebbezéssel elbírált ítélet minősül, így a panasz az ez ellen benyújtott fellebbezésben volt előterjeszthető. Állította, az elsőfokú bíróval szemben az rPp. 13. § (1) bekezdés e) pontja szerintit kizárási ok áll fenn, és kérte figyelembe venni az e körben „a peranyagban fellelhető indokait”.
- [34] A felperes további eljárási szabálysértésként jelölte meg, hogy az ítéletátl több kérdésben a fellebbezésben előadott érvelése ellenére nem foglalt állást, így pl. abban, hogy a IX. rendű alperes a felperes versenytársának minősül-e, vagy magatartása a Tpv. 2. §-ába ütköző-e, ami adott esetben önálló kárfelelősségi alakzatot is teremt.
- [35] Az érdemi elbírálásra kihatóan jogszabálysértő mulasztásnak minősül, hogy az ítéletátl érdemben nem vizsgálta az alperesek kártérítési felelősségét a szóvédjegy Cstv. 48. § (2) bekezdését sértő átruházásával kapcsolatban. E körben félreértelmezte a megismételt elsőfokú eljárásban tett felperesi nyilatkozatot. A felperes ugyanis nem azt nyilatkozta, hogy nincs kára ezzel összefüggésben, hanem azt, hogy a kárt nem lehet megosztani aszerint, hogy abból mennyi keletkezett kizárólag és kifejezetten e jogszabályhelybe ütköző magatartás miatt. Ez nem jelenti azt, hogy a kára nem emiatt a magatartás miatt következett be.
- [36] Jogszabálysértő módon nem vizsgálta továbbá az ítéletátl érdemben a szóvédjegy rPtk.-t, a Tpv. 2. §-t, illetve a védjegyek és földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Védjegy tv.) 3., 13. és 18. §-ait sértő átruházásával kapcsolatos kárfelelősségét azon téves álláspontja miatt, hogy ez csak abban az esetben lenne vizsgálható, ha a volt III. rendű alperes vonatkozásában a Tpv. 6. §-a szerinti jogsértés megállapítást nyert volna. Ez felperes véleménye szerint egyben anyagi jogi jogszabálysértést is eredményez, mert nincs akadálya annak, hogy jogellenesnek minősüljön az a magatartás, amely vonatkozásában a jogsértés megállapítását speciális keresettel már nem lehet kérni. A kártérítési felelősségi rendszer alapelve szerint ugyanis minden kár jogellenes, ezért a volt III. rendű alperes magatartása jogellenesnek minősíthető jelen eljárásban is. Utalt e körben arra, hogy a volt III. rendű alperes jellegbitorló magatartása megállapítást is nyert a „R-ta” megjelölés cégnévként történő használatával és az R-t megjelölésű árucímke 1999. október elejétől 2000. február végéig tartó használatával összefüggésben.
- [37] A felperes előadta továbbá, hogy az is súlyos eljárási

szabálysértésnek minősül, hogy az ítélet tábla - szemben a korábbi hatályon kívül helyező végzésben kifejtett álláspontjával - nem helyezte hatályon kívül az elsőfokú ítéletet annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság a IX. rendű alperes vonatkozásában az okozati összefüggés fennálltát nem vizsgálta. Ezt a másodfokú eljárásban az ítélet tábla maga nem pótolhatta volna.

- [38] A felperes anyagi jogi szabálysértésként arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet indokolatlanul elkülönítve vizsgálta a kétféle védjeggyel és azok megszerzésével kapcsolatos magatartásokat, holott a kártérítésre alapot adó magatartás szempontjából azok együttesen fejtették ki a hatásukat.
- [39] Megalapozatlanul állapította meg az ítélet tábla, hogy nem nyert bizonyítást a perben, hogy a IX. rendű alperesnek az ingóságok színlelt átruházásával kapcsolatos magatartása nélkül nem valósulhatott volna meg a jogsértő termékgyártás hosszú ideig tartó folytatása, és nem igazolható a IX. rendű alperes magatartásának a jellegbitorló állapot 2008 februárjáig terjedő elhúzódásában betöltött szerepe. Bár a flakonszerszám megszerzéséhez valóban nem volt feltétlenül szükség a IX. rendű alperes közműködésére, azonban az eszközök megszerzésével kapcsolatban készített, utóbb létre nem jöttek minősített szerződések a III. rendű alperes felhasználta a védjegy bejelentése során, és minden további eljárásban is. Ezáltal a volt III. rendű alperes a jogszerűtlenül bejegyzett védjegyek „védelmében” tudta folytatni a jogellenes magatartását. Tévesen vont le következtetést az okozati összefüggés hiányára az ítélet tábla abból, hogy azt még a védjegyek törlése előtt abbahagyta, ugyanis a korábbi befejezés oka az volt, hogy a szóvédjegy alapjául szolgáló szerződések jogsértő jellege napvilágra került.
- [40] A perben rendelkezésre álló, de a felülvizsgálati kérelemhez is csatolt okiratok egyértelműen alátámasztják, hogy a másodfokú bíróság releváns bizonyítékokat, tényeket nem vett figyelembe, a rendelkezésre álló bizonyítékokat iratellenesen és okszerűtlenül mérlegelte, indokolási kötelezettségét megsértette, a vonatkozó jogszabályokat tévesen értelmezte és alkalmazta, és téves jogi következtetésre jutva az ügy érdemére kiható jogszabálysértő ítéletet hozott.
- [41] A IV., IX. és X. rendű alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.
- [42] A további alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [43] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az ott megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.
- [44] Nem sértett eljárási szabályt az ítélet tábla az elsőfokú bíró kizárására irányuló felperesi indítványt elutasító végzés elleni,

az ítélet ellen benyújtott fellebbezésben előterjesztett panasz figyelmen kívül hagyásával. A Kúria egyetértett az rPp. 18. § (4) bekezdésének ítélőtábla szerinti értelmezésével. Rámutat ugyanakkor arra, hogy az ítélőtábla a fenti álláspontja ellenére érdemben is állást foglalt a panasz megalapozatlansága tárgyában, az abban írtakat az elsőfokú ítélet eljárásjogi megalapozottsága körében vizsgálva. A felperes felülvizsgálati kérelme e részében továbbá azért sem vezethetett eredményre, mert az nem felelt meg az rPp. 272. § (2) bekezdésében és az azt értelmező, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK véleményben foglalt tartalmi követelményeknek. A felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell a kérelem indokait, a megjelölt jogszabálysértést alátámasztó érveket. A korábbi perbeli előadásra utalás ezt nem helyettesíti, a Kúriának a fél utalt előadását figyelmen kívül kell hagynia (BH 2018.113.).

- [45] A felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben nem volt eljárásjogi akadálya annak, hogy az ítélőtábla az elsőfokú ítéletet érdemben bírálja felül és ítéletet hozzon, annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság - eltérő jogi álláspontja miatt - nem vizsgálta a IX. rendű alperesnek a szörpgyártáshoz szükséges eszközök volt III. rendű alperes általi megszerzésével összefüggésben tanúsított magatartása és a felperes által állított kár közötti okozati összefüggést. Az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítélete korábbi hatályon kívül helyezésének indoka az volt, hogy az ítélőtábla szerint nem álltak fenn a közbenső ítélet meghozatalának feltételei. A per jelen szakaszában azonban az elsőfokú bíróság ítéletet hozott. Az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény értelmében, lényeges eljárási szabálysértésre alapított hatályon kívül helyezés csak akkor indokolt, ha az elsőfokú eljárás megismétlése elengedhetetlen. A másodfokú eljárásban orvosolható hibák, hiányosságok arra nem adnak alapot. Az adott ügyben az iratok alapján a másodfokú bíróság rendelkezésére álltak az érdemi döntéshez szükséges adatok. Az rPp. 2. §-ában előírt követelmények, a jogvita ésszerű időn belüli befejezése ekként volt biztosítható.
- [46] A felperes a felülvizsgálati kérelmében eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy az ítélőtábla nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, a felperes által lényegesnek tekintett kérdésekben, így a IX. rendű alperes versenytársi minősége fennállásának kérdésében nem foglalt állást, illetve téves álláspontja, valamint a felperes nyilatkozatának félreértelmezése miatt nem vizsgálta az alperesek kártérítési felelősségét a szóvédjegy Cstv. 48. § (2) bekezdését, rPtk.-t, a Tpv. 2. §-át, illetve a Védjegy tv. meghatározott szakaszait sértő átruházásával kapcsolatban.
- [47] A Kúria rámutat, a bíróság ítélete az rPp. 221. § (1) bekezdésében megfogalmazott követelményeknek akkor nem felel meg - figyelemmel a PK 206. számú állásfoglalás b) pontjában írtakra is - ha annak indokolásból nem állapítható meg, hogy a bíróság a döntését mire

alapította. A jogerős ítélet e követelménynek megfelel. A Kúria utal arra, az ítéletábrának nem kellett állást foglalnia a IX. rendű alperes versenytársi minősége tárgyában. A felperes IX. rendű alperessel szemben a Tpvt. 6. §-ára alapított, a jogsértés megállapítására irányuló keresetét az I. fokú bíróság a 9.P.20.987/2008/172. számú rész- és közbenső ítéletében - egyebek mellett a versenytársi minőség hiányára alapítottan - jogerősen elutasította, így az ítélt dolognak minősül. A Kúria ezért érdemben vizsgálta a felülvizsgálati kérelemben megjelölt anyagi jogszabálysértéseket.

- [48] A felperes anyagi jogszabálysértésként arra hivatkozott, hogy az ítéletábra indokolatlanul egymástól elkülönítve, önállóan vizsgálta a kétféle védjegy megszerzésére (valójában a szóvédjegy tulajdonjogának és az ingóságoknak a megszerzésére) irányuló magatartásokat, holott azokat komplexen kellett volna megítélni, hiszen a név és forma egy terméken jelent meg, együttesen fejtették ki a hatásukat.
- [49] A Kúria megítélése szerint a jogerős ítéletben a szörpgyártáshoz szükséges eszközök tekintetében kifejtett IX. rendű alperesi magatartásnak, valamint a szóvédjegy átruházásával kapcsolatban a IV-XI. rendű alperesek magatartásának önálló vizsgálata indokolt volt. Egyrészt azért, mert azok eltérő alperesi kört érintenek, másrészt azért, mert a volt III. rendű alperes magatartásának jellegbitorlást megvalósító jogellenessége az R szóvédjegy tekintetében - a vele szemben előterjesztett keresettől elállásra tekintettel - nem nyert megállapítást, míg a csomagolás (palackforma) vonatkozásában az ítéletábra a Fővárosi Ítéletábra 8.Pkf.25.288/2010/4. számú végzésében írtakra tekintettel azt tényként fogadta el.
- [50] A szóvédjegy átruházással kapcsolatban arra helytállóan hivatkozott a felperes, hogy az rPtk. 344. §-a szerinti közös károkozás esetén szükségtelen a különbségtétel a „közvetlen” és az azt „segítő” károkozó magatartás között. A jogerős ítélet azonban alapvetően nem ezen (egyébként a kereset szóhasználatát átvevő) megkülönböztetésen, hanem helytállóan azon alapul, hogy a volt III. rendű alperes Tpvt. szerint megítélendő, a közös károkozás egyik elemét jelentő (jellegbitorló) magatartása jogellenességének megállapíthatósága hiányában a közös károkozás megállapításának feltételei nem állnak fenn. A közös károkozás megállapításának egyik konjunktív feltétele, hogy a károsodásra vezető folyamatnak megszakíthatatlannak kell lennie. Amennyiben a károsodáshoz vezető valamely magatartás jogellenessége nem állapítható meg, úgy ez a folyamat megszakad.
- [51] A felperes a volt III. rendű alperessel szemben többek között a Tpvt. 6. §-ára alapított, a jogsértés megállapítására és kártérítés megfizetésére irányuló keresetétől elállt, ezért a III. rendű alperes magatartásának jogellenessége a kizárólag a további alperesekkel szemben folytatódó eljárásban nem vizsgálható.
- [52] Tévesen állította a felperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy az

ítélőtábla nem vizsgálta az alperesek kártérítési felelősségét a szóvédjegy Cstv. 48. § (2) bekezdését sértő átruházásával kapcsolatban. Az ítélőtábla e körben az alperesek magatartását jogellenesnek tekintette, azonban a kártérítési felelősség további konjunktív feltételeit vizsgálva egyetértett az elsőfokú ítéletben írtakkal, miszerint a felperes nem állított, illetve nem bizonyított kizárólag és kifejezetten a Cstv. 48. § (2) bekezdésébe ütköző, a szóvédjegy átruházására irányuló szerződéses láncolat létrehozásával közvetlen okozati összefüggésben álló kárt.

- [53] A jogerős ítélet fenti megállapítása nem iratellenes, és nem a felperes nyilatkozatának téves értelmezésén alapul. A felperes az elsőfokú bíróság felhívására, de a felülvizsgálati kérelmében is azt állította, hogy az érvénytelen védjegyátruházás önmagában is adekvát oka volt annak, hogy 2008-ig folytatódhatott a jogellenes, a felperes bevételkiesését eredményező magatartás. A felperes tehát az érvénytelen szerződésrendszerrel okozott kárát változatlanul, „a kár szükségtelen megosztása nélkül” a volt III. rendű alperes szörpgyártásából származó bevételkiesésében jelölte meg. Azonban az [51] pontban kifejtettek szerint, utóbbi magatartás jogellenességének megállapítása eljárási okból kizárt a szóvédjeggyel összefüggésben, így hiányzik a kárhoz vezető alperesi magatartási láncolat egyik eleme jogellenességének bizonyítottsága.
- [54] Önmagában a szóvédjegy volt III. rendű alperes általi látszólagos tulajdonlása a felperesnek nem okozott volna kárt, illetve ilyen kárt a felperes a jogkövetkezményekre figyelmeztetés ellenére nem jelölt meg. Ebből következik, ha az érvénytelen védjegyátruházásban való közreműködés sértene is a Cstv. fenti rendelkezésén túl a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott további jogszabályi rendelkezéseket, az szintén nem alapozná meg a felperes keresetében megjelölt magatartásból származó kárigényét. Ezen állított jogsértések bizonyítottsága sem eredményezné a IV-XI. rendű alperesek kártérítési felelősségének megállapítását, mert a kárt a volt III. rendű alperes állított, de meg nem állapított jellegbitorló magatartása okozta. Ezért e magatartások Tptv. 2. §-ába, rPtk.-ba, illetve Védjegy tv.-be ütközését az ítélőtáblának vizsgálnia nem kellett. Megjegyzi a Kúria, a felperes a végleges keresetében a védjegy átruházási szerződés Védjegy tv.-be ütközését nem is állította.
- [55] A Kúria rámutat, az R-ta cégnév és az R-t megjelölésű árucímke volt III. rendű alperes általi időleges használatának más perben megállapított jogellenessége az R szóvédjegy érvénytelen átruházása szempontjából nem releváns.
- [56] Az ingóságok, köztük a palackfúvó eszköz vonatkozásában a felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet azon megállapításával összefüggésben, hogy nem nyert bizonyítást, miszerint a IX. rendű alperesnek az ingóságok színlelt átruházásával kapcsolatos magatartása nélkül nem valósulhatott volna meg a jogsértő termékgyártás hosszú ideig való folytatása, a jogerős ítélet iratellenességét, a rendelkezésre álló bizonyítékok figyelmen kívül

hagyását, illetve kirívóan okszerűtlen értékelését állította.

- [57] A Kúria kiemeli, az rPp. 270. § (2) bekezdése és 275. § (1) bekezdése alapján kialakított következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban - annak rendkívüli jogorvoslati jellege miatt - nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésének. Az ítéleti tényállás kapcsán jogszabálysértés csak akkor állapítható meg, ha az hiányos, iratellenes vagy téves, okszerűtlen, a logika szabályainak ellentmondó tényeket, ténybeli következtetéseket rögzít. Nem állapítható meg iratellenesség azon a címen, hogy a fél álláspontja valamely bizonyíték bizonyító ereje tekintetében nem azonos a bíróságéval, ez ugyanis nem iratellenességre utal, hanem a bizonyítékok felülmérlegelésére irányul, amire a rendkívüli jogorvoslati eljárás során nincs lehetőség (BH 2012.179). Nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek az minősíthető, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH 2013.119; BH 2006.403).
- [58] A Kúria megítélése szerint jelen ügyben nem állnak fenn a felülmérlegelés fenti feltételei. Az ítélőtábla adatokkal alátámasztott indokait adta a fenti megállapításának. A felperes cégjogi rendezetlenségének, igényérvényesítést gátló körülményének alátámasztására hivatkozott arra, hogy M G ügyvezetői tisztségét csak 2006. december 16-án jegyezték be a cégjegyzékbe. Rámutatott, az ingóságok átruházására vonatkozó szerződések létre nem jöttét megállapító elsőfokú ítélet 2009-ben, a jogerős ítélet 2010-ben született, és a volt III. rendű alperes jóval ezt megelőzően, tehát nem ennek hatására hagyott fel a felperesre jellemző csomagolású és megnevezésű termék gyártásával. E tényekből levont jogi következtetése, hogy a felperes által a jogsértéssel szemben kezdeményezett eljárások elhúzódása és a létre nem jött szerződések tulajdonszerzés látszatát keltő, illetve fenntartó hatása közötti összefüggés nem igazolható, nem minősül kirívóan okszerűtlennek. A fentieket erősíti, hogy a perben beszerzett iratokból megállapítható, hogy ez utóbbi pert a felperes csak 2004 szeptemberében indította meg. Az éveken át tartó jogvitában a volt I-III. rendű alperesek tárgyalási készségének felülvizsgálati kérelemben bemutatott alakulásából, a különböző eljárásokban előadott védekezésük elemzéséből nem lehet arra nézve megalapozott következtetést levonni, hogy a IX. rendű alperes magatartásának hiányában a felperesi igényérvényesítés mikor vezetett volna eredményre.
- [59] A megjelölt további jogszabályhelyek rendelkezésével összefüggő, azok megsértéséhez rendelt indokok a felülvizsgálati kérelemben nem szerepeltek, ezért e körben a jogerős ítélet nem volt vizsgálható [rPp. 272. § (2) bekezdés, 1/2016. (II.15) PK vélemény, BH 2015.307.].
- [60] Mindezekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül hozott jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [61] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelemre tekintettel a felperes köteles a felülvizsgálati ellenkérelmet előterjesztő alperesek ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Annak mértékét a Kúria a jelen eljárásban még irányadó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján, a kifejtett jogi képviseleti tevékenységgel arányosan, mérsékelt összegben, a 4/A. § (1) bekezdése szerint áfával növelten határozta meg. A további alpereseknek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel.
- [62] A felperes a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 16/A. §-a és 13. § (2) bekezdése alapján köteles az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték állam részére történő megfizetésére.
- [63] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. május 2.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró, Dr. Osztovits András sk. bíró